Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Zaaknummer	Z-25-543373
Documentnummer	DOC-25-1096170
Naam commissielid	C. Neefjes
Fractie	Morgen!
Onderwerp	Commissievragen Morgen! raadscie. 8-9 agendapunt 8.2 Nota van uitgangspunten huisvesting buitenlandse werknemers
Datum waarop de vraag is gesteld	1 september 2025

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de commissievergadering.

Portefeuillehouder	Jeroen Broeders
Afdeling	Ruimte

1a	Punt 3.3 in de nota gaat over handhaving. U bent nu een jaar bezig met handhaving illegaal gebruik woonhuizen, kunt u aangeven hoeveel woonhuizen die tot nu toe gecontroleerd zijn niet gebruikt werden conform de bestemming wonen?
antwoord	Op 33 adressen is een overtreding geconstateerd, waarvan 11 overtredingen een woonhuis betroffen dat niet gebruikt werd conform de bestemming wonen.
1b	U stelt bij handhaving dat u niet mag discrimineren op nationaliteit, dat betekent ook dat logiesgebouwen bij agrariërs, of waar dan ook, gebruikt mogen worden mensen met de Nederlandse nationaliteit (dit heeft u trouwens ook al bevestigd middels antwoord op raadsvragen (DOC-25-539271). Is het dan niet beter “huisvesting buitenlandse werknemers” gewoon “huisvesting werknemers” te noemen? De benaming die u nu gebruikt is namelijk misleidend, discriminerend en werk uitsluiting van mensen met de Nederlandse nationaliteit in de hand?
Antwoord	Het klopt dat logiesgebouwen in principe ook bewoond mogen worden door Nederlandse werknemers, mits zij aan de voorwaarden voldoen. Toch is er in het beleid bewust gekozen voor de term “huisvesting van buitenlandse werknemers”. Het beleid richt zich namelijk op een specifieke doelgroep: werknemers die tijdelijk in Nederland verblijven om hier te werken, doorgaans afkomstig uit andere EU-landen. Zij verblijven meestal voor een beperkte periode (van maximaal drie jaar) in Nederland en keren daarna terug naar hun land van herkomst. Hun situatie verschilt daarmee wezenlijk van die van werknemers die hun hoofdverblijf in Nederland hebben, of zich hier duurzaam vestigen. Indien gewenst, kan het college in overleg met de raad bekijken of een andere term, zoals “tijdelijke werknemers” of “arbeidsmigranten”, passender en duidelijker is. Belangrijk is dat de term recht doet aan de doelgroep, zonder mensen uit te sluiten of te discrimineren.

1c	U heeft het bij handhaving over het behouden en aantrekken van ervaren handhavers, handhavingsjuristen en een senior handhavingsjurist, kunt u bij benadering aangeven hoeveel FTE's hiervoor in de nabije toekomst nodig zijn en wat dit kost in Euro's? (om u enigszins op weg te helpen: In het onderzoeksrapport van de rekenkamer raadsvergadering 14-3-2024 wordt voor de toenmalige situatie al melding gemaakt van 4098 ambtelijke uren met daarnaast nog eens €60.000,- externe inhuur!)
Antwoord	De nota van uitgangspunten bevat slechts uitgangspunten. Binnen de uitvoering- en handhavingsstrategie (VTH-beleid) verdelen we de beschikbare capaciteit over onze prioriteiten. We richten ons vooralsnog op de inzet binnen de huidige formatie.
1d	U maakt de opmerking, bij handhaving, dat regelgeving wel eens omzeild wordt door woningen op papier door een woongroep te laten bewonen, het was mij niet bekend dat woningen/woonbestemmingen ook door woongroepen konden worden bewoond, als dit het geval is, hoe groot mag zo'n woongroep dan zijn?
Antwoord	Deze regels zijn vastgesteld in de beleidsregels woningsplitsen en kamerverhuur gemeente Medemblik 2024. Volgens het beleid is een woongroep: *''In een woongroep wonen drie of meer meerderjarige personen in een zelfstandige woonruimte (= woonruimte met een eigen toegang, huisnummer en kadastrale eenheid die door een huishouden kan worden bewoond zonder dat het huishouden daarbij afhankelijk is van wezenlijke voorzieningen buiten die woonruimte.) op basis van gelijkwaardigheid, in onderlinge verbondenheid en continuïteit.''* De woongroepen kennen geen maximum aantal personen.
2a	Logiesgebouwen in het buitengebied mogen van de provincie 6 maanden bewoond worden door dezelfde persoon, veruit de meeste logiesgebouwen, meest bij agrariërs, staan in het buitengebied, geld voor vergunde situaties van voor de ingang van de omgevingsverordening ook die 6 maanden regel? Op eenzelfde door mij gestelde raadsvraag 28-4-2025, antwoord u dat u deze vraag ter beantwoording bij de provincie heeft neergelegd, ik ga er van uit dat het antwoord inmiddels binnen is.
Antwoord	We hebben daar nogmaals op gereclameerd, maar nog geen reactie ontvangen.
2b	Alles wat vergund is en wordt qua logiesgebouwen in het buitengebied na die omgevingsverordening (dus ook bij agrariërs) moet aan die 6 maanden regel voldoen! Klopt dat?
Antwoord	Wanneer het vergund wordt als logies is de huisvesting slechts bedoeld voor een verblijfsduur van zes maanden. Of er sprake is van een woning hangt af van de definitie uit het geldende bestemmingsplan/Omgevingsplan.
2c	Op raadsvragen 28-5-2025 antwoord u dat u op die 6 maandenregel niet actief handhaaft, maar uitsluitend op meldingen en klachten, geld die niet actieve handhaving voor alle regels die betrekking hebben op huisvesting buitenlandse

	werknemers? Zo niet, kunt u aangeven op welke regels wel en op welke regels niet actief gehandhaafd wordt?
Antwoord	Brandmeldinstallaties bij huisvesting van buitenlandse werknemers worden periodiek gecontroleerd.
3a	Kunt u aangeven op hoeveel agrarische bedrijfslokaties in onze gemeente meer dan 60 buitenlandse werknemers werken?
Antwoord	Nee, deze informatie is niet bekend bij de gemeente.
3b	En wat zijn de bij benadering de aantallen op die locaties?
Antwoord	Deze informatie is niet bekend bij de gemeente.
4a	U heeft het in de nota ook over beleid voor permanente huisvesting voor buitenlandse werknemers, omdat u zelf stelt dat er niet gediscrimineerd mag worden is dit dus dezelfde huisvesting en hetzelfde beleid als voor een binnenlandse werknemer, klopt dit? Zo niet, licht toe?
Antwoord	Long-stay buitenlandse werknemers (personen die zich voor langere tijd of permanent in Nederland vestigen) vallen momenteel niet onder het gemeentelijk beleid *'Huisvesting buitenlandse werknemers*. Zij worden in principe gehuisvest via de reguliere woningmarkt, en er is op dit moment niet in ons beleid opgenomen hoe om te gaan met de integratie van deze personen. We zien dat deze groep specifieke ondersteuning nodig heeft om goed te kunnen integreren, zoals toegang tot taalonderwijs en begrijpelijke informatie over wonen en leven in Nederland. Deze voorzieningen zijn voor Nederlandse werknemers doorgaans niet nodig. Ons doel is dus niet om onderscheid te maken in de toegang tot huisvesting, maar juist om te zorgen dat álle inwoners , ongeacht herkomst, gelijke kansen hebben om succesvol deel te nemen aan de samenleving. In dat kader willen we beleid ontwikkelen dat recht doet aan de situatie van long-stay buitenlandse werknemers, die nu vaak tussen wal en schip vallen.
4b	Mag er bij permanente huisvesting (ruimten met "de normale" woonbestemming) überhaupt onderscheid gemaakt worden tussen werkenden en niet werkenden?
Antwoord	Nee, dit mag niet.

5a	U wil werknemers die hun baan verliezen een termijn geven van 1 maand om hun huisvesting te verlaten als er een bed brood afhankelijkheid is, waar is de lengte van deze termijn op gebaseerd?
Antwoord	De buitenlandse werknemers heeft dan voldoende tijd om vervoer terug naar het thuisland te regelen, spullen in te pakken of eventueel een andere werkgever te zoeken (eventueel samen met het uitzendbureau)
5b	Hoe denkt u die maand te kunnen controleren en handhaven?
Antwoord	Wanneer de raad zich kan vinden in de wenselijkheid van dit uitgangspunt, zal daarna de uitvoerbaarheid van handhaving en controle nadrukkelijker onderzocht worden.
5c	Hoe kan het dat u denkt dat als bij een buitenlandse werknemer zijn contract of termijn afloopt , dat die persoon dakloos wordt? Zelf heb ik 30 jaar met mensen uit Oost-Europa gewerkt en ik zie en spreek ze nog regelmatig bij agrarische bedrijven en de vele, vele honderden waar ik contact mee heb gehad en nog heb kwamen altijd uit een huisvestingssituatie (oftewel gewoon een huis) en gingen na hun werkperiode daar weer naar terug.
Antwoord	Het college is het met u eens dat in veruit de meeste gevallen de buitenlandse werknemers die hun baan verliezen niet dakloos raken. In 2024 is er een Ethos-telling uitgevoerd in West-Friesland. Het onderzoeksbureau heeft in kaart gebracht hoeveel dak- en thuislozen er zijn in de regio. *''Dakloze EU-burgers vormen in het straatbeeld een duidelijk zichtbare groep. 35% van de mensen die op straat verblijven is EU-burger met een niet-Nederlandse nationaliteit. Volgens betrokken professionals is het overgrote deel van deze mensen (voormalig) arbeidsmigrant. ''*
5d	Als u werkelijk het idee heeft dat na het beëindigen van hun werkzaamheden buitenlandse werknemers dakloos zijn, denkt u dan werkelijk dat een buitenlandse werknemer zonder werk binnen een maand huisvesting voor zichzelf kan regelen terwijl andere inwoners van Nederland jaren op wachtlijsten staan of 2x modaal moeten verdienen om woonruimte/huisvesting te regelen, waarop is die "overbruggingsmaand" qua tijd op gebaseerd? En waarom denkt u dat wat niemand anders lukt (binnen een maand huisvesting regelen) dat voor een buitenlandse werknemer (zonder werk?) geen probleem is?
Antwoord	De overbruggingsmaand is niet per definitie bedoeld om langdurige daklooshеid te voorkomen. De overbruggingsmaand is ervoor bedoeld dat buitenlandse werknemers na het beëindigen van hun arbeidscontract niet direct op straat komen te staan, maar de tijd hebben om vervoer naar het thuisland te regelen of (in samenwerking met het uitzendbureau) op zoek te gaan naar een alternatieve werkgever en daarmee ook huisvesting.

5e	Is een buitenlander zonder werk overigens nog steeds een buitenlandse werknemer? Oftewel, hoelang in tijd mag iemand gebruik maken van deze specifieke huisvesting zonder te werken?
Antwoord	Op dit moment mogen er bij agrarische bedrijven alleen werknemers van het betreffende bedrijf worden gehuisvest. Iemand die dus niet meer werkzaam is bij het bedrijf, mag in principe ook niet meer op deze plek gehuisvest worden.
5f	Eén van de belangrijkste aspecten aan het huisvesten van buitenlandse werknemers vind u, volgens deze nota, de scheiding van bed en brood (rapport Roemer). Maar in de praktijk vergunt u haast uitsluitend logies waar deze scheiding niet aan de orde is! Is er met die éne maand huisvesting na baan verlies volgens u geen sprake meer van bed en brood afhankelijkheid?
Antwoord	In de vergunning is vastgelegd dat de huisvesting bij agrarische bedrijven uitsluitend bedoeld is voor werknemers van het desbetreffende bedrijf. Deze vorm van huisvesting zorgt dus niet voor een scheiding van bed en brood. De overbruggingsmaand verandert dit niet, maar draagt er wél aan bij dat de werknemer minder afhankelijk is van de werkgever, doordat er tijd is om alternatieve huisvesting te vinden en iemand niet direct op straat komt te staan na beëindiging van het arbeidscontract.
6a	U heeft het over een evenwichtige verdeling van huisvestingslocaties, bedoeld u een evenwichtige verdeling over de gemeente? Als u dit niet bedoeld, wat bedoeld u dan met een evenwichtige verdeling?
Antwoord	Met een evenwichtige verdeling van huisvestingslocaties bedoelen we een spreiding over de regio.
6b	Ooit in een ver verleden is er een keer een kaart getoond bij een info-avond met daarop stippen waar huisvestingslocaties waren in onze gemeente met bij elke stip het aantal vergunde bedden in de legenda. Kunt u ons nogmaals zo'n kaart tonen? Dat geeft ons een beeld bij "evenwichtige verdeling". (Hoeft niet persé voor de commissievergadering)
Antwoord	Deze kaart kunnen wij met u delen. De kaart is echter niet volledig en niet actueel.
7	In het buiten gebied is er sprake van vervuild water omdat er door al die huisvestingslocaties geloosd wordt (middels septictank) op het opp.vlakte water. Wie gaat in de toekomst de kosten betalen voor aanleg van riolering, zijn dat de bedrijven/bewoners die in het buitengebied wonen of schept de gemeente door daar steeds maar huisvestingslocaties te vergunnen een probleem dat ze later zelf mag oplossen met de aanleg van een riolering?
Antwoord	De kosten voor het aanleggen van riolering in het buitengebied zijn voor de gebruikers van de riolering.